

OPINTO- JA URAOHJAUS OPISKELUHYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

SAVONIA

ammattikorkeakoulu

OPISKELIJAN OHJAUksen SUUNNITELMA

TOIMITUS: Mari Miettinen, Pirjo Venhovaara,
korkeakoulupalvelut 1/2023

SISÄLTÖ

OSA 1: YHTEISET PERIAATTEET

- 1 Suunnitelman tarkoitus
 - 2 Ohjauksen lähtökohdat, tavoite ja eettiset periaatteet
 - 3 Ohjauksen neljä osa-aluetta - ohjauksen pedagogiset ulottuvuudet
 - 4 Personoitu koulutus
 - 4.1 Henkilökohtainen opiskelu ja urasuunnitelma (HOPS)
 - 4.2 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT)
 - 5 Opiskeluhyvinvoinnin edistäminen ja oppimisen tuki
 - 5.1 Varhainen välittäminen, - tuki ja opiskeluhyvinvointiryhmät
 - 5.2 Oppimisen tuki
- OSA 2: OHJAUS TUTKINTOON JOHTAVASSA KOULUTUKSESSA
- 6 Ohjauksen tavoitteet ja toteuttaminen opintojen eri vaiheissa
 - 6.1 Opintoihin hakeutuminen
 - 6.2 Ohjaus opintojen aloitusvaiheessa
 - 6.3 Ohjaus opintojen edetessä
 - 6.4 Ohjaus opintojen päättövaiheessa
 - 6.5 Ohjaus opintojen jälkeen

- 7 Ohjauksen toimijat ja vastuut
 - 7.1 Ohjauksen toimijat tutkinto-ohjelmissa ja tiimeissä
 - 7.2 Savonia-amk:n korkeakoulupalvelut
 - 7.3 Työelämästä ja verkostoista tuleva ohjaus
- 8 Työllistyvyyden ja työelämään kiinnittymisen ohjaus kv-tutkinto-ohjelmissa
- 9 Urheilijaopiskelijoiden ohjaus

OSA 3 OHJAUS MUISSA KOULUTUKSISSA

- 10 Avoin ammattikorkeakoulu
- 11 Täydennys-, tilaus-, erikoistumis- ja työvoimakoulutukset
- 12 Maahanmuuttajille suunnatut koulutukset
- 13 SIMHE-ohjauspalvelut
- 14 Vientikoulutukset
- 15 TKI-hankkeissa järjestettävät koulutukset

OSA 4 OHJAUKSEN KEHITTÄMINEN

- 16 Arviointi ja kehittäminen
- 17 Ulkoinen verkostoyhteisyö
- 18 Suunnitelmaa määrittävät ja tarkentavat asiakirjat

#TIEDOTUSTA #NEUVONTAA #OHJAUSTA

OSA 1 YHTEISET PERIAATTEET

1 SUUNNITELMAN TARKOITUS

Savonia-ammattikorkeakoulussa opiskelijan ohjausta tehdään laajan toimijaverkoston yhteistyönä. Tavoitteena on opiskelijan asiantuntijuuden kehittyminen ja opintojen sujuvan etenemisen varmistaminen. Opintojen ajan jatkuvalla ohjauksella ja varhaisella tuella edistetään opiskelijan hyvinvointia ja opiskelukykyä sekä urasuunnittelutaitojen kehittymistä.

Toteutettava ohjaus on yhteydessä OKM:n korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visioon 2030, jatkuvan oppimisen valtakunnallisiin linjauksiin, valtakunnallisiin hyvän ohjauksen kriteereihin ja digiohjauksen laatukriteereihin.

Ohjauksen tavoitteena on antaa opiskelijalle tiedot, taidot ja toimintamallit sekä tulokselliseen ammattikorkeakouluopiskeluun että toimimiseen asiantuntijana omalla koulutusosalalla, verkostoissa ja työelämässä. Opiskelijalle elinikäinen oppiminen tarkoittaa valmiuksia opiskelutaitojen ja asiantuntijuuden jatkuvaan kehittämiseen.

Ammattikorkeakoululain 934/2014 14§ mukaan ammattikorkeakoulun on järjestettävä tutkintoon johtavat opinnot ja opintojen ohjaus niin, että kokopäiväopiskelija voi suorittaa opinnot niiden laajuutta vastaavassa ajassa (tavoitteellinen suorittamisaika).

Tämä opiskelijan ohjauksen suunnitelma tukee Savonia-ammattikorkeakoulun strategian toteutusohjelmaa ja muodostaa perustan Savoniassa toteutettavalle ohjaukselle. Suunnitelma kuvaa opinto- ja uraohjauksen sekä opiskeluhyvinvoinnin edistämisen tavoitteita ja toimintatapoja sekä ohjaukseen osallistuvia toimijoita.

Suunnitelma kuvaa opiskelijan ohjauksen kokonaisuutta tutkintotavoitteisessa amk- ja yamk-koulutuksessa ja koskee soveltuvin osin myös ohjausta muussa Savonian jatkuvan oppimisen kokonaisuuteen kuluvasse koulutustarjonnassa. Ohjauksessa huomioidaan myös monimuoto-opiskelijoiden, osastamista päivittävien, erilaisten oppijoiden ja erilaisista kulttuuritaustoista tulevien opiskelijoiden ohjaustarpeet. Lisäksi suunnitelma tekee näkyväksi ohjauksen tavoitteet, vastuunjaon sekä menetelmät.

SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULU 1/2023

COPYRIGHT © TEKIJÄT JA SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULU

Teksti, kuvat ja taulukot CC BY-SA 4.0 poislukien kuvat ellei toisin alla mainittu

KANNEN KUVA Shutterstock

JULKAISIJA Savonia-ammattikorkeakoulu Julkaisutoiminta PL 6 70201 KUOPIO julkaisut@savonia.fi

ULKOASU JA TAITTO Mikko Lappalainen

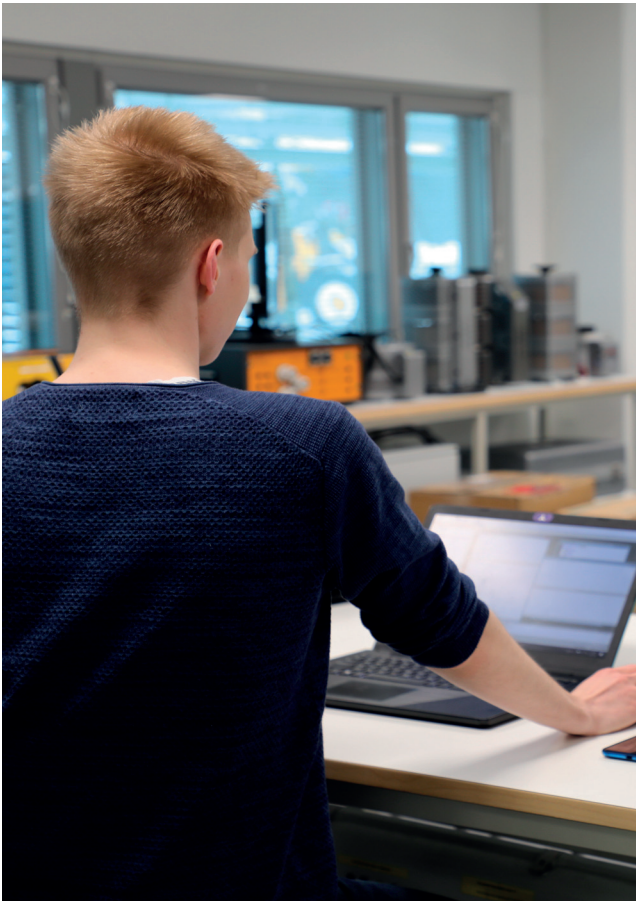
PAINOPAikka Punamusta Oy, 2022

Suunnitelman avulla varmistetaan, että ohjaus muodostaa toimivan katkeamattoman jatkumon koko opintopolun ajalle. Opiskelijan ohjauksen suunnitelmaa tarkastetaan säännöllisesti ja sitä uudistetaan sekä täydennetään tarvittaessa. Suunnitelma muuttuu, kehittyy ja päivittyy palautteen ja arvioinnin kautta. Suunnitelman hyväksyy koulutuksen ryhmä.

2 OHJAUKSEN LÄHTÖKOHDAT, TAVOITE JA EETTISET PERIAATTEET

Opiskelijoiden ohjaus on pedagogisia ratkaisuja, tiedottamista, neuvontaa ja ohjausta. Ohjauksen lähtökohtana ja keskiössä on opiskelija ja hänen tavoitteensa. Digitaalisuus on olennainen osa Savonian ohjauspalveluja kaikissa opintojen vaiheissa. Digitaaliset palvelut ovat ajasta ja paikasta riippumattomia sekä saavutettavia.

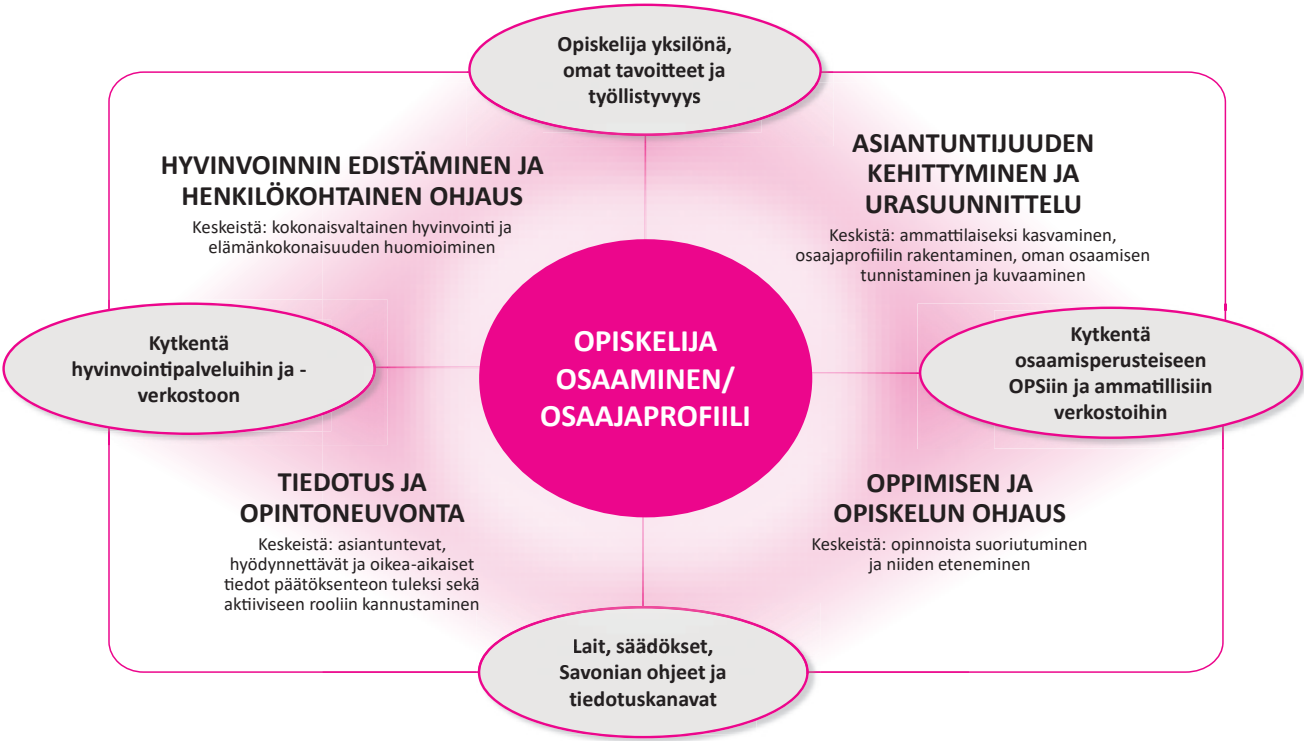
Ohjaus on mahdollisimman systemaattista ja kattavaa, kohderyhmän mukaan räätälöityvää, oikea-aikaista sekä läpinäkyvää.

Opiskelijan ohjauksen keskeisiä lähtökohtia ovat:

- Savonian arvot: yhteisöllisyys, rohkeus ja luotettavuus
- Savonian strategiset valinnat ja toimintatapa: Personoitu koulutus, Osaaminen ja sen näkyväksi tekeminen sekä Hyvinvoiva opiskelija tulevaisuuden tekijänä
- Vastuut ja työnjako: ammattikorkeakoulu vastaa ohjauksen järjestämisestä, resurssoinnista ja opiskeluhyvinvoinnin edistämisestä. Opiskelija vastaa opintojen etenemisestä ja ohjaukseen hakeutumisesta
- Opinto- ja uraohjauksen malli on holistinen ja tulevaisuusorientoitunut: keskiössä on opiskelija, ja ohjaus nähdään kaikkien toimijoiden yhteisenä tehtävänä. Ohjauksessa on kyse opiskeluhyvinvoinnin edistämisestä, opiskelijan asiantuntijuuden kehittymisen ja urasuunnittelun tukemisesta ja opintojen sujuvan etenemisen varmistamisesta. Ohjaus kattaa koko opintojen ajan hakuvaiheesta valmistumiseen. Holistiseen ohjausmalliin kuuluu myös yhteistyö korkeakoulun ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa
- Ohjausta sisältyy kaikkiin tutkintokoulutuksiin ja jatkuvan oppimisen koulutuksiin
- Ohjaus on osa ammattikorkeakoulussa työskentelevän opetus- ja ohjaushenkilöstön pedagogista toimintaa
- Opiskelijan opiskelu- ja urasuunnitelma (HOPS) jäsenyyty opintopolun vaiheiden mukaan, ja sen ohjauksella vastataan opiskelijan yksilöllisiin ohjaustarpeisiin ja suunnataan ohjausta sitä tarvitseville.
- Ohjauksellinen ennakointi ja oikea-aikaisuus: ohjaus on osa opetuksen ja opiskelun kokonaissuunnittelua niin, että opiskelijoiden erilaiset ohjaustarpeet tunnistetaan ja niihin vastataan ennakoiden

Savoniassa toteutettavan ohjauksen yhteisinä eettisinä periaatteina ovat opiskelijan hyvinvoinnin ja opiskelukyvyn edistäminen sekä itsemääräämiskeuden kunnioittaminen. Ohjaus perustuu kunnioitukseen ja luottamuksellisuuteen sekä aitoon vuorovaikutukseen opiskelijan kanssa. Tavoitteena on opiskelijan toimijuuden vahvistaminen siten, että hän kiinnittyy opintoihin ja yhteiskunnan vastuulliseksi toimijaksi.

KUVA 1. Opiskelijan ohjauksen osa-alueet Savonia-ammattikorkeakoulussa. (Mukaien Watts & Van Esbroeck 1998, Vuorinen 2001, Annala 2007, Mäntylä 2009)

3 OHJAUKSEN NELJÄ OSA-ALUETTA - OHJAUKSEN PEDAGOGISET ULOTTUVUUDET

Savonia-ammattikorkeakoulussa toteutettava kokonaisvaltainen eli holistinen opiskelijan ohjaus sisältää neljä osa-aluetta. Ne ovat oppimisen ja opiskelun ohjaus, asiantuntijuuden kehittymisen ja urasuunnittelun ohjaus, hyvinvoinnin edistäminen ja henkilökohtainen ohjaus sekä tiedotus ja neuvonta. Kuvassa 1 on esitetty ohjauksen osa-alueet.

Opintojaksoilla tapahtuvan oppimisen ja opiskelun ohjaus (guidance of learning) integroituu opetussuunnitelman mukaisten opintojaksojen osaamistavoitteisiin ja monimuotoiseen pedagogiikkaan erilaisissa oppimisympäristöissä. Opintojakson toteutussuunnitelma kertoo ja konkretisoi opiskelijalle, miten opintojakso linkittyy tutkinnon kokonaisuuteen ja miten opintojaksolla opiskellaan. Opiskelijaa ohjataan määrätietoiseen ja vastuulliseen opiskeluun, tiedonhankintaan, itsensä kehittämiseen ja rakentavan palautteen antamiseen. Tarkoituksenmukaisen ja tehokkaan oppimisprosessin saavuttamiseksi opettajan tulee tiedostaa ja ottaa huomioon opiskelijoiden erilaiset lähtökohdat.

Asiantuntijuuden kehittymisen ja urasuunnittelun ohjauksen (development of professional expertise and career planning) tavoitteena on opiskelijan ammatti-identiteetin vahvistuminen, ammattialan mahdollisuuksien hahmottaminen, koulutusta sekä opintoja ja uraa koskevien järkevien suunnitelmien, valintojen ja päätösten tekeminen sekä näiden toteuttaminen. Työelämälaheinen oppiminen mahdollistaa sen, että opiskelijalle rakentuu opintojen aikana henkilökohtaisia verkostoja ja työelämäkontakteja, jotka edistävät opiskelijan työelämävalmiuksia ja työllistymistä.

Hyvinvoinnin edistämisen ja henkilökohtaisen ohjauksen (wellbeing and study counselling) tavoitteena on opiskelijan elämäntilanteen ja opiskelutaitojen, itsetuntemuksen, itseluottamuksen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin edistäminen ja vahvistaminen. Ohjauksessa huomioidaan opiskelijan yksilöllinen elämäntilanne ja kulttuuriset lähtökohdat. Ohjaus on sekä ennaltaehkäisevää että korjaavaa. Osa henkilökohtaisesta erityisohjauksesta toteutuu tutkinto-ohjelman ulkopuolella, esimerkiksi korkeakoulukuraattorin ja terveyspalvelujen kautta. Opiskelijakunnalla on sopimukseen perustuva erityistehtävä opiskelu-

hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistämisessä.

Neuvonnan ja tiedotuksen (advice and information) tavoitteena on vastata kysymyksiin, joihin on olemassa selkeät ohjeet, normit tai vastaukset. Savonia tiedottaa opiskelijoita olennaisista opintojen suorittamiseen liittyvistä te-
kijöistä tehokkaasti, ajantasaisesti ja johdonmukaisesti. Savonia järjestää korkeakoulu- ja opiskelijapalvelut keskitetysti ja tiedottaa palveluiden saatavuudesta. Savoniassa keskeisenä tiedotuskanavana toimii opiskelijaintra Reppu ja mobiilisovellus Tuudo.

4 PERSONOITU KOULUTUS

Strategian 2021–2024 linjausten mukaisesti koulutus toteutetaan opiskelijoiden erilaiset tarpeet ja tavoitteet huomioiden. Savoniassa hyödynnetään laajasti aikaisemman osaamisen tunnistamista ja tunnustamista (AHOT) sekä työn opin-
nollistamista osana opiskelijan henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa.

Opintojen vaihtoehtoisilla suoritustavoilla sekä erilaisilla toteutuksilla mahdollistetaan opiskelijoille monipuoliset ja heidän tavoitteitaan tukevat opiskelumuodot. Savonian kansallisten ja kansainvälisten yhteistyöverkostojen kautta opiskelija voi laajentaa ja täydentää osaamistaan.

Personoidun koulutuksen toteuttamisen ytimessä on opiskelumahdollisuuksien moninaisuuden lisäksi kokonaisvaltainen ohjaus ja henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.

4.1 Henkilökohtainen opiskelu ja urasuunnitelma (HOPS)

Henkilökohtainen opiskelu- ja urasuunnitelma (HOPS) on opintojen suunnittelun ja opintojen ohjaamisen työväline. Savoniassa opiskelijoiden HOPS työskentely-ympäristönä toimii Peppi-järjestelmä. Tutkinnon opetussuunnitelma on pohjana henkilökohtaiselle opiskelusuunnitelmalle. Opiskelijan HOPS pohjautuu sen tutkinto-ohjelman ja aloitusvuoden opetussuunnitelmaan, jolloin hän aloittaa opiskelunsa Savoniassa. HOPSin kautta opetussuunnitelmasta tulee opiskelijan henkilökohtainen, dynaaminen opinto- ja urasuunnitelma.

HOPSin tehtäviä ovat:

- opiskelijan asiantuntijuuden kehittymisen suunnittelu
- opiskelusuunnitelmien muutosten ja opiskelijan erityistilanteiden hallinta
- opiskeluprosessin laadunvarmistus
- opintojen aikataulutus

HOPS auttaa opiskelijaa hahmottamaan opetus-suunnitelmaan kuuluvien opintojaksojen ja tutkinto-ohjelman osaamistavoitteiden välisiä yhteyksiä ja näin edistää opiskelijan asiantuntijuuden kehittymistä. HOPSin avulla opiskelija harjaantuu suunnittelemaan toimintaansa pidemmällä aikavälillä. Se auttaa opiskelijaa organisoimaan ja arvioimaan opintojen kulkua, selvittämään kiinnostuksen kohteita, suuntaamaan opintoja sekä laatimaan tavoitteita ja aikatauluja sekä hahmottamaan ja tarkentamaan työtulevaisuuttaan. Nämä taidot ovat olennaisia asiantuntijan osaamisalueita. HOPS muotoutuu mm. seuraavien opiskelijan tekemien valintoja kautta: opintojen ajoittaminen, opintovalinnat, opiskelumenetelmät, kansainväliset vaihtojaksot ja opinnot, harjoittelut ja opinnäytetyö.

Peppi ja opiskelijan intranet Reppu sisältävät HOPSin laatimisessa tarvittavat sähköiset työvälineet ja HOPSin laatimista ohjaavat tehtävät, joita ovat:

- opiskelun ja osaamisen alkukartoitus
- opintojen suunnittelu ja aikataulutus
- OPS-puurakenne, opintovalintojen tekeminen ja toteutuksille ilmoittautuminen
- reaaliaikainen opintojen etenemisen seuranta
- osaamisen hyväksilukeminen (AHOT), sähköiset hakemukset ja osaamisen arviointi
- opintojen loppuunsaattamisen suunnittelu
- lisäaikahakemukset

HOPS keskustelu

Jokaiselle opiskelijalle tarjotaan mahdollisuus vuosittaiseen kahdenkeskiseen luottamukselliseen HOPS-keskusteluun oman opettajatuttorinsa kanssa. HOPS-keskustelussa käsitellään opiskeluun ja opintojen etenemiseen liittyviä asioita, arvioidaan opiskelijan osaamisen kehittymistä, pohditaan urasuunnitelmaa ja asetetaan ammatillisen kehittymisen tavoitteita. Lisäksi keskustellaan opiskelijan elämäntilanteeseen liit-

tyvistä asioista ja niiden vaikutuksesta opintoihin. Keskusteluissa opiskelijat voivat myös antaa palautetta ammattikorkeakoulun toiminnasta ja esittää siihen liittyviä kehittämissuhteita.

HOPS-keskusteluja varten on laadittu tehtävät ja keskustelurungot. Korkeakoulupalvelujen ohjausasiantuntijat vastaavat keskustelurunkojen laadinnasta yhdessä ohjauksen ryhmän kanssa. Opettajatuutorit vastaavat HOPS-keskustelujen käymisestä ja ohjeistamisesta opiskelijoille.

4.2 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT)

Opetussuunnitelmassa esitetyt osaamistavoitteet muodostavat pohjan aiempien opintojen ja osaamisen kriittiselle arvioinnille ja mahdollisen AHOT-prosessin käynnistämiseksi. HOPS ja AHOT ovat opiskelun työkaluja, joiden avulla valmistumista ja työllistymistä tuetaan. Osaamisen hyväksilukeminen (AHOT ja työn opin-
nollistaminen) on ohjeistettu erillisillä toimintaohjeilla.

5 Opiskeluhyvinvoinnin edistäminen ja oppimisen tuki

Opiskeluhyvinvointityön tavoitteena on edistää opiskelijan terveyttä ja opiskelukykyä sekä opiskeluyhteisön hyvinvointia ja ehkäistä pudokkuutta. Tavoitteena on pedagogisin keinoin sekä yhteisöllisen että yksilöllisen tuen avulla luoda terve, hyvinvoiva ja turvallinen oppimis- ja opiskeluympäristö sekä suojata opiskelijan mielenhyvinvointia.

Opiskeluhyvinvointipalveluihin kuuluvat esimerkiksi opiskeluterveydenhuolto, korkeakoulukuraattori, erityisopettaja, liikuntasuunnittelija ja oppilaitospapit. Savonian opiskeluhyvinvointipalvelut tukevat opiskelijoita yhteisöllisesti sekä yksilötasolla niin tiedottamisen, yhteisöllisten aktiviteettien kuin henkilökohtaisten palveluiden kautta. Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta SAVOTTA on aktiivinen opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, edunvalvontaa ja hyvinvointia edistävä toimija ja vastaa mm. vertaistutoreiden kouluttamisesta. Opiskeluhyvinvointipalveluita kehitetään myös ajasta ja/tai paikasta riippumattomiksi digitaalisiksi palveluiksi.

5.1 Varhainen välittäminen, -tuki ja opiskeluhyvinvointityöryhmät

Savonian kaikissa tutkinto-ohjelmissa toimii opiskeluhyvinvointityöryhmä. Opiskelijoiden hyvinvointityöryhmä on moniammatillinen verkosto, jonka tarkoituksena on edistää opiskeluhyvinvointia, etsiä kokonaisvaltaisia ratkaisuja tukea tarvitsevien opiskelijoiden auttamiseksi sekä tukea ohjaustyössä toimivien työtä. Työryhmä edistää opiskeluhyvinvointia ja pyrkii ennalta ehkäisemään ongelmia. Opiskelijoiden hyvinvointityöryhmä toimii ja voi kokoontua kahdessa erilaisessa roolissa:

1. Koulutusyksikön nimettynä, opiskeluhyvinvointia edistävänä toimielimenä, joka kokoontuu säännöllisesti vähintään kerran lukukaudessa.
2. Tarvittaessa koolle kutsuttavana asiantuntija-verkostona, erilaisissa varhaiseen puuttumiseen tai tukea tarvitsevien opiskelijoiden auttamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Varhaisen puuttumisen ja huolten esille ottamisen tavoitteena on tunnistaa opiskelukykyä heikentävät tai uhkaavat tilanteet sekä etsiä korjaavia ratkaisuja yhdessä opiskelijan, ammatikorkeakoulun ohjaushenkilöstön ja tarvittaessa esimerkiksi opiskeluterveydenhuollon kanssa.

Ensimmäisen vaiheen varhainen puuttuminen tarkoittaa, että se toimija, jolla on herännyt huoli opiskelijan tilanteesta, ottaa havaitsemansa asiat tai ongelmat puheeksi opiskelijan kanssa. Ennen huolen puheeksi ottamista toimija voi halutessaan konsultoida opettajatuutoria, opinto-ohjaajaa tai korkeakoulukuraattoria.

Toimintamallin toisessa vaiheessa opiskelijan opiskelukyvyn ja opintojen etenemisen ongelmiin tai haasteisiin haetaan ratkaisuja ja tukimuotoja opiskelijan, opettajatuutorin ja opinto-ohjaajan ja/tai korkeakoulukuraattorin yhteisellä keskustelutilaisuudella.

Kolmannessa vaiheessa hyvinvointityöryhmä kutsutaan koolle joko opiskelijan suostumuksella tai korkeakoulukuraattorin asiantuntija-arvion perusteella tilanteissa, jos aiemmat keinot eivät riitä. Hyvinvointiryhmän koolle kutumisesta vastaa opinto-ohjaaja.

5.2 Oppimisen tuki

Savoniassa opiskelevilla opiskelijoilla on mahdollisuus kohtuulliseen tukeen ja yksilöllisiin järjestelyihin. Oppimisen tuki tarkoittaa ohjaukseen liittyviä, yhdessä opiskelijan kanssa sovittuja järjestelyjä, jotka tukevat opiskelijan edistymistä opinnoissaan.

Savoniassa on käytössä Oppimisen tuen suunnitelma. Suunnitelman avulla kohdennetaan sekä opiskelijan omaehtoista toimintaa että määritellään yksilöllisiä järjestelyjä ja –tukea. Suunnitelman perusteella tarjotaan tukea opiskelijoille, joilla on sellaisia todennettuja oppimisen erityisvaikeuksia, vammoja, sairauksia tai mielen-terveyden haasteita, jotka vaikuttavat opintojen etenemiseen ja oppimiseen. Opiskelijalla, jolle suunnitelma on tehty, on mahdollisuus saada yksilöllistä lisäopetusta ja/tai –ohjausta enimmillään 20 tuntia/lukuvuosi.

Yksilölliset järjestelyt valintakokeessa, opetuksessa ja ohjauksessa edellyttävät aina, että opiskelija itse laittaa asiansa vireille esimerkiksi ottamalla yhteyttä hakijapalveluihin, tutkinto-ohjelman opinto-ohjaajaan tai opettajatuutoriin.

Yksilölliset järjestelyt voivat liittyä esimerkiksi opintojen erilaisiin suoritustapoihin ja joustaviin tenttikäytäntöihin tai lisättyyn ohjaukseen. Esimerkkejä tuesta voivat olla opintojen suorittaminen hitaammassa aikataulussa, tukiopeus, apuvälineiden käyttö, viestinnän opettajan lisäresurssi esimerkiksi oppinnäytetyön ohjauksessa, vaihtoehtoiset suoritustavat, tenttijärjestelyt tai lisäaika kotitehtävien suorittamiseen. Nämä eivät kuitenkaan tarkoita opintojaksojen vaatimustason madaltamista.

Savonia tiedottaa ja järjestää lukukausittain luki-testit erityistuen suunnittelun perustaksi. Yksilöllisen erityistuen organisoinnista vastaa tutkinto-ohjelman opinto-ohjaaja ja tuen järjestämisestä opettaja tai erityisopettaja.

Opintojen ajan jatkuvalla ohjauksella ja varhaisella tuella edistetään opiskeluhyvinvointia ja opiskelukykyä.

OSA 2 OHJAUS TUTKINTOON JOHTAVASSA KOULUTUKSESSA, AMK JA YAMK

Savonian kaikkien tutkinto-ohjelmien (AMK ja YAMK) ohjaus nojaa yhteisiin perusperiaatteisiin ja lähtökohtiin (holistisuus, oikea-aikaisuus ja opiskelijakeskeisyys). Ohjauksen ajallisen etenemisen sekä toimijamäärittelyjen kautta varmistetaan laadukas ja tarkoituksenmukainen ohjaus jokaisessa ohjauksen ulottuvuudessa.

6 Ohjauksen tavoitteet ja toteuttaminen opintojen eri vaiheissa

Ohjaus on kokonaisvaltaista ja opiskelijakeskeistä. Kokonaisvaltaisuus tarkoittaa sitä, että ohjauspedagoginen ajattelu on mukana kaikessa koulutustoiminnassa. Opiskelija saa ohjausta opintojen kaikissa vaiheissa opintojensa ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Opiskelijälähtöisyys aktivoi opiskelijoiden oma-aloitteisuutta ja tukee reflektiotaitojen kehittymistä. Perusajatuksena on, että opiskelija rakentaa itse omien opintojensa kokonaisuuden, johon hän kykenee oikea-aikaisella ja oikein kohdistetulla ohjauksella. Opiskelijan polku on yksilöllinen, mutta siitä on tietyt yhteiset vaiheet: hakuvaihe, opintojen aloitusvaihe, opintojen keskivaihe, opintojen päättövaihe sekä ohjaus opintojen jälkeen. Opiskeluhyvinvoinnin edistäminen sisältyy opintojen kaikkiin vaiheisiin.

Ohjausmenetelminä käytetään henkilökohtaista ohjausta, ryhmäohjausta, vertaisohjausta sekä verkko- ja mobiiliohjausta. Etäohjaus tie-

to- ja viestintäteknologian avulla korostuu erityisesti, kun tarjotaan ohjauspalveluja esimerkiksi työssäkäyville opiskelijoille. Verkko-ohjauksen keskeiset kanavat ovat www-sivut (chat), opiskelijaintra Reppu, Tuudo mobiilisovellus sekä Moodle-oppimisympäristö, joissa on sekä yleistä että opintojaksokohtaista tiedotusta ja ohjausta. Verkon välityksellä tapahtuvassa henkilökohtaisessa ohjauksessa käytetään tilanteeseen kulloinkin soveltuvinta järjestelmää. Opintojen suunnittelun sähköiset työvälineet löytyvät opiskelijajärjestelmä Pepistä sekä em. Repusta. Kuvassa 2 on esitetty opiskelijan ohjauksen tavoitteet ja keskeiset toimenpiteet opintopolun eri vaiheissa.

6.1 Opintoihin hakeutuminen

Ohjaus ennen opintojen alkua painottuu tiedottamiseen, markkinointiin ja neuvontaan, joiden avulla pyritään herättämään hakijoiden sekä ulkoisten yhteistyökumppaneiden (mm. opinto-ohjaajat, opetushenkilöstö, huoltajat) kiinnostus Savonian opintoja ja yhteistyömahdollisuuksia kohtaan. Tavoitteena on antaa konkreettista ja realistista tietoa opiskeluvaihtoehtoista, opiskelusta, hakumenettelyistä, väylistä korkeakouluopintoihin sekä työllistymisestä. Hakeutumisvaiheen ohjaus toteutuu sekä sisäisenä yhteistyönä että ulkoisissa verkostoissa muun muassa oppilaitosyhteistyönä.

Tiedotus tapahtuu Opintopolun, www-sivujen, esitteiden ja some-viestinnän kautta. Tärkeä osa tiedottamista ovat myös tapahtumat, tutustumiskäynnit sekä messut ja muu oppilaitosyhteistyö. Lisäksi hakuvaiheessa annetaan henkilökohtais- ta ohjausta.

6.2 Ohjaus opintojen aloitusvaiheessa

Opintojen aloitusvaiheen ohjauksen tavoitteena on perehdyttää opintonsa aloittava opiskelija opintoihin ja tutkinnon rakenteeseen sekä opiskeluympäristöön. Tavoitteena on myös auttaa opiskelijaa ymmärtämään tutkintonsa tai suunniteltujen opintojen kokonaisuus sekä tutustuttaa aloittava opiskelija opiskelun vaatimuksiin ja vastuisiin ammattikorkeakoulussa. Aloitusvaiheen ohjauksessa korostuvat uusien opiskelijoiden vastaanottaminen, opiskeluun ja opiskelu-yhteisöön integroiminen, uusien opiskelijoiden ryhmäytyminen sekä ammattikorkeakouluopiskeluun ja opintoihin perehdyttäminen. Tärkeää on myös opiskelijan oman vastuullisen toimijuuden herättäminen. Koulutuskohtaisesti aloitusvaiheen ohjauksessa huomioidaan monimuoto-opiskelijoiden, ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden sekä avoimessa amk:ssa opintojaan aloittavien opiskelijoiden erityistarpeet. Opiskelijan digitaidot varmistetaan DigiAvain-itseopiskeluaineistolla ja korkeakouluopiskelutaitoja hio- taan OpinAvain-itseopiskeluaineistolla.

6.3 Ohjaus opintojen edetessä

Opintojen aikana tapahtuvan ohjauksen keskeinen tavoite on opiskelijan osaamisen, vastuullisuuden ja asiantuntijuuden kehittymisen ohjaus sekä opintojen sujuvan etenemisen varmistaminen. Asiantuntijuuden kehittyminen opintojen aikana nivoo yhteen opiskelijan ammatillisen osaamisen, uratietoisuuden ja ammatillisen minäkäsityksen muodostumisen sekä opiskelijan tulevaisuudensuunnitelmat.

Opettajat ja opettajatuutori ohjaavat opiskelijan asiantuntijuuden kehittymistä. Opintojen etenemisen ratkaisukohdissa (esimerkiksi harjoitteluun, ulkomailla opiskeltavien jaksojen suunnitteluun ja toteutukseen sekä opinnäytetyöhön liittyvissä kysymyksissä) opettajatuutorin kanssa yhteistyössä toimii Savonian muita ohjauksen asiantuntijoita. Opiskelijaa ohjataan verkostoitumaan ammatillisesti, ja ohjaukseen osallistuvat myös työelämän ja yhteistyöverkostojen edustajat.

Jokaiselle opiskelijalle tarjotaan vuosittain mahdollisuus kahdenkeskiseen luottamukselliseen HOPS-keskusteluun oman opettajatuutorinsa kanssa. HOPS-keskustelu on kokoava ohjaus- ja arviointikeskustelu, jossa opettajatuutori ohjaa opiskelijaa kuvaamaan ja arvioimaan oppimistaan, osaamistaan ja kehittymistarpeitaan, päivittämään ammatilliset osaamistavoitteensa ja suuntaamaan ura-ajatuksiaan.

6.4 Ohjaus opintojen päättövaiheessa

Opintojen päättövaiheen ohjaus tukee opintojen loppuunsaattamista sekä oman alan tehtäviin työllistymistä tai jatko-opintoihin siirtymistä sekä omien vahvuuksien tunnistamista ja sen hyödyntämistä. Opinnäytetyön ohjaus ja työnhakuvalmennus ovat esimerkkejä opintojen loppuvaiheen ohjauksesta.

6.5 Ohjaus opintojen jälkeen

Opintojen päättymisen jälkeen valmistuneille tiedotetaan alumnitoiminnasta sekä Savonian tarjoamista jatko- ja täydennyskoulutuksista ja niihin hakeutumisesta. Valmistuneisiin pidetään yhteyttä palautetta ja työelämäyhteistyötä koskevissa asioissa. Tavoitteena on myös saada tietoa valmistuneiden työllistymisestä ja siitä, vastaako koulutus työelämän osaamistarpeita.

Opiskelijan ohjaus on moniammatillista yhteistyötä, jonka tavoitteena on opiskelijan asiantuntijuuden kehittyminen ja opintojen sujuvan etenemisen varmistaminen.

7 Ohjauksen toimijat ja vastuut

Opiskelijoiden ohjaus ja opiskeluhyvinvoinnin edistäminen ovat eri tahojen yhteistyötä. Ohjauksen organisoinnin lähtökohtana ovat määritellyt tehtävänimikkeet ja perustehtävät. Ohjauksen resursointia ja käytännön toteuttamista koskevan päätöksenteon päävastuu tutkinto-ohjelmis- sa.

Savoniassa jokaisella tutkinto-ohjelmalla on nimetty koulutuksen saanut opinto-ohjaaja. Sen lisäksi jokaisella opiskelijaryhmällä on opettajatuutori, joka on koulutettu tehtäväänsä. Jokaisella aloittavalla AMK-opiskelijaryhmällä on opiskelijatuutorit, joiden koulutuksesta vastaavat opiskelijakunta SAVOTTA, opinto-ohjaajat sekä ohjausasiiantuntijat. Erilaisissa työelämäkonteks-

teissa toteutettavissa koulutuksissa (esim. satelliittikoulutukset) ohjauksen toteutustapa ja toimijat räätälöityvät tarpeiden mukaan. Opiskelija on aktiivinen toimija. Hänellä on vastuu omasta opiskelustaan sekä osallistumisesta opetukseen ja ohjaukseen.

7.1 Ohjauksen toimijat tutkinto-ohjelmissa ja tiimeissä

Opettaja toimii perinteisten tehtäviensä ohella opiskelijoiden ohjaajana ja innostajana. Hänen tehtävänä on ohjata opiskelijaa opintojaksoil- la kohti osaamistavoitteita ja verkostoitumista. Opetussuunnitelman osaamistavoitteet ja opinto- jakson toteutussuunnitelma ovat opettajan antaman ohjauksen keskeiset työvälineet. Opet- tajat kohtaavat välittömimmin ja laajimmin koko

opiskelijaryhmän ja heidän ensisijaisena tehtävänä on ongelmien ennaltaehkäisevä tunnistaminen ohjauksen kaikilla osa-alueilla. Opettajien roolin ei tarvitse olla ongelmia ratkaiseva vaan niitä varhaisessa vaiheessa havainnoiva ja välitöntä tukea antava. Opettajalla on keskeinen rooli myönteisen opiskeluilmapiirin luomisessa ja sen kehittämisessä.

Opettajatuutorin ohjaustehtävät liittyvät opiskelijan ammatillisten osaamistavoitteiden saavuttamiseen sekä varhaisen tuen havainnointiin. Hän toimii opiskelijan asiantuntijuuden kehittämisen ja HOPSin ohjaajana sekä myös uraohjaajana. Opettajatuutori käynnistää opiskelijan HOPS-prosessin. Opettajatuutori voi toimia ryhmän tuutorina koko opintojen ajan tai tuutorointi voidaan järjestää opetussuunnitelman rakentamiseen perustuen myös muulla tavoin. Opettajatuutorin tehtävät on määritelty opettajatuutorin oppaassa.

Opiskelijatuutori AMK-tutkinnoissa on vertaisohjausta tekevä opiskelija, joka on saanut koulutuksen ohjaajana toimimiseen. Opiskelijatuutorit osallistuvat opiskelijarekrytointiin sekä ohjaavat ja neuvovat opiskelijoita opiskelukäytäntöihin sekä opintoihin liittyvissä asioissa. Vertaisohjauksella on erityinen rooli matalan kynnyksen ohjausrakenteena. Tutkinto-ohjelman tuutorivastaava koordinoi vertaisohjausta omassa tutkinto-ohjelmassa yhdessä opinto-ohjaajan kanssa. KV-tuutori toimii kansainväliseen opiskelijavaihtoon liittyvissä asioissa. Jokainen opiskelija on vertaisoppijana myös opiskeluprosessin ohjaaja ja palautteen antaja.

KV-toimijoiden (kv-koordinaattori, tulevien vaihto-opiskelijoiden ohjaaja, lähtevien vaihto-opiskelijoiden ohjaaja, kv-opintoneuvoja) tehtävänä on kansainvälistymisen erilaisista mahdollisuuksista tiedottaminen. He myös suunnittelevat ja toteuttavat tutkinto-ohjelman/yksikön kv-toimintaa sekä ohjaavat ulkomaille harjoittelemaan / opiskelemaan lähteviä ja ulkomailta saapuvia opiskelijoita. Tehtävänä on myös edistää ulkomailta palaavien/saapuvien opiskelijoiden kokemusten hyödyntämistä koulutusosalalla.

Harjoittelua ohjaavat tutkinto-ohjelmakohtaisesti harjoitteluohjaaja, harjoitteluinsinööri tai harjoittelusta vastaava opettaja. He tiedottavat harjoitteluun liittyvistä asioista ja osallistuvat har-

joittelun suunnitteluun, ohjaukseen ja arviointiin.

Opinnäytetyön ohjaaja toimii opiskelijaa ohjaavana opettajana opinnäytetyöprosessissa. TKI-toimijoiden tehtävä on ohjata opiskelijoita niillä opintojensa osa-alueilla, jotka linkittyvät tki-toimintaan.

Opinto-ohjaaja vastaa AMK-tutkinnoissa hänelle nimetyn tutkinto-ohjelman/-ohjelmien opinto-ohjauksen kokonaisuudesta. Hän toimii yhteistyössä opettaja- ja opiskelijatuutoreiden kanssa. Opinto-ohjaaja on tutkinto-ohjelmassa toimivien muiden opiskelijan ohjaukseen osallistuvien tuki ja yhteistyökumppani. Opinto-ohjaajat ovat keskeisessä roolissa opiskelijahyvinvointiin ja henkilökohtaiseen ohjaukseen liittyvissä kysymyksissä. Opon ohjauskenttää ovat yleistä neuvontaa vaativat asiat, kuten opintojen hyväksilukeminen. Hänelle kuuluu mm. opiskelijarekrytointiin ja -valintaan liittyviä tehtäviä, opintovalintojen ohjaus sekä HOPSin kehittäminen. Opo on mukana oppimis- ja opiskeluvaikeuksien selvittämisessä ja asiantuntijuuden kehittämisen tukemisessa. Hän koordinoi yksiköiden ohjaustoimintaa ja huolehtii ohjauksen kehittämisestä. Opo osallistuu opiskelijatuutoreiden koulutukseen ja toimintaan.

Ohjausasiantuntija on mukana YAMK-opiskelijoiden haastavien opiskelutilanteiden selvittämisessä (esim. Oppimisen tuen hakeminen) ja toimii yamk-ohjaushenkilöstön tukena huolehtien kaikille yhteisten ohjauksellisten asioiden tiedottamisesta ja koordinoinnista. Hän on myös mukana opiskelijarekrytoinnissa.

Opiskeluhyvinvointityöryhmä on yksikkökohtainen, moniammatillinen ohjauksen verkosto. Hyvinvointiryhmä kokoontuu opinto-ohjaajan koolle kutsumana vähintään kerran lukuvuodessa käsittelemään opiskeluhyvinvointia edistäviä ja opiskelun ongelmia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä. Se toimii myös tarvittaessa koolle kutsuttavana toimielimenä erilaisissa varhaiseen tukeen liittyvissä kysymyksissä, jolloin siihen kutsutaan kulloinkin asianosaiset ohjauksen toimijat.

Koulutuspäällikkö, -johtaja ja jatkuvan oppimisen johtaja vastaavat opetuksen toteuttamisesta ja pedagogisesta kehittämisestä. He vastaavat koulutusvastuualueella tutkinto-ohjel-

missä toteutettavasta opiskelijan ohjauksesta Savonian kokonaissuunnitelman, tutkinto-ohjelman ja opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti. Koulutuspäällikkö nimeää ryhmille opinto-ohjaajan ja opettajatuutorin. Ohjauksen resursointi on ohjeistettu erillisellä toimintaohjeella.

7.2 Savonia-amk:n korkeakoulupalvelut

Opiskelijapalvelujen ja opintoneuvojen tehtävänä on neuvoa ja ohjata opiskelijoita yhteistyössä opetushenkilöstön kanssa siten, että opiskelijat etenevät opinnoissaan suunnitellusti ja valmistuvat ajallaan. Opiskelijapalvelujen tehtävänä on myös valmistella opinto-oikeusasiat päätöksentekoa varten sekä osallistua opiskeli-

javalintojen ja opiskelijan ohjauksen kehittämiseen. Opiskelijapalvelut ylläpitävät opintosuoritusrekisteriä ja antavat tiedotusta ja neuvontaa opiskeluun liittyvissä käytännöllisissä ja hallinnollisissa asioissa. YAMK-tutkinto-ohjelmille on nimetty oma opintoneuvoja ohjaamaan ja neuvomaan juuri heidän opintoasioitaan.

Opiskelijapalveluihin kuuluu **hakijapalvelut**. Hakijapalvelut antavat tietoa koko Savonian koulutustarjonnasta sekä hakijoille, ohjaushenkilöstölle että muille kiinnostuneille. Hakijapalvelujen tehtävänä on myös toteuttaa yhteishaut. Lisäksi hakijapalvelut tekevät jälkiohjausta, mikä tarkoittaa ilman opiskelupaikkaa jääneiden ohjausta.

Muut korkeakoulupalvelut: kirjasto- ja tietopalvelu, tietohallinto, tilapalvelut ohjaavat opiskelijoita määritellyssä tehtävässään. Päälliköt vastaavat ohjauksen toimivuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Informaatikot opastavat tiedonhankinnassa opintojen aikana, erityisesti opinnäytetyövaiheessa.

Korkeakoulukuraattori on mukana kehittämässä ja toteuttamassa opiskelijoiden hyvinvointi- ja ohjauspalveluja. Kuraattori konsultoi henkilöstöä erilaisissa ohjaukseen sekä opiskelijan tai opiskelijaryhmän opintoihin ja hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä tai ongelmakohtissa. Kuraattorin työ sisältää myös opiskelijoiden yksilö- ja ryhmäohjausta. Hän on mukana opiskeluhyvinvointityöryhmissä, opiskelijatuutoritoiminnassa ja -koulutuksessa.

Erityisopettaja vastaa oppimisen tuen suunnittelusta ja toteutuksesta. Työn keskiössä on opettajien ja ohjaushenkilöstön pedagoginen konsultaatio oppimisen yksilöllisiin järjestelyihin ja tukeen sekä saavutettavuuteen liittyvissä kysymyksissä. Erityisopettaja koordinoi mm. luki-tutkimusta ja yksilöllisten opintojärjestelyjen yksilö- ja ryhmämuotoista toteuttamista.

Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta SAVOTTA on opiskelijoiden yhteinen lakisääteinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. Opiskelijakunnalla on sopimukseen perustuva erityistehtävä opiskeluhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistämiseksi. Opiskelijatuutoritoiminnan koordinoitavastuu on opiskelijakunta SAVOTTAlla, joka järjestää kaikkien koulutusohjelmien opiskelijatuutoreille yhteiset tuutorikoulutukset, tuottaa opiskelijatuutorointiin liittyvää materiaalia ja kehittää opiskelijatuutoritoimintaa yhteistyössä ammattikorkeakoulun kanssa.

Oppilaitospastori on seurakunnan edustaja, joka edistää eri tavoin omalla toiminnallaan yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Opiskelija voi ottaa häneen yhteyttä, kun haluaa keskustella henkilökohtaisista asioista, ihmissuhteista, kriiseistä, jaksamisesta ja/tai uskonnollisista asioista. Keskustelut ovat maksuttomia ja opiskelijan henkilökohtaisissa asioissa pappia sitoo vaitiolovelvollisuus. Pastori on tavattavissa Savonian kampuksilla tai seurakuntien tiloissa.

7.3 Työelämästä ja verkostoista tuleva ohjaus

Opintojen eri vaiheissa myös työelämää ja erilaisia verkostoja edustavat tahot, joiden kanssa opiskelijat tekevät mm. projektiopintoja, ohjaavat ja antavat opiskelijoille arvokasta palautetta esimerkiksi projektiopintojen yhteydessä.

Työelämäyhteistyössä suoritettavien opintojaksojen toimeksiantajat ohjaavat opiskelijaa toimeksiantannon tavoitteiden saavuttamisessa sekä osallistuvat arviointiin.

Harjoittelun työpaikkaohjaajat ohjaavat opiskelijoita tai harjoittelijoita oman työnsä ohella. Harjoittelua työpaikalla ohjaava henkilö perehdyttää opiskelijan työpaikan työtehtäviin, työkulttuuriin ja työpaikan sääntöihin sovitulla tavalla. Hän ohjaa opiskelijan oppimista harjoittelulle sovitujen tavoitteiden mukaisesti.

Ulkomaisten partneriorganisaatioiden henkilöstö ohjaa Savonian opiskelijoita kv-harjoittelu- ja opiskelujaksojen aikana paikalliseen opetus- ja tutkimusympäristöön perehdyttämällä sekä vaihdolle asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa.

Opinnäytetöiden toimeksiantajat osallistuvat opinnäytetyön ohjaamiseen, jossa yhdistyvät toimeksiantajan tutkimus- ja kehittämistarpeet ja opiskelijan asiantuntijuuden kehittyminen.

Alumnit ovat Savonia-ammattikorkeakoulusta valmistuneita työelämässä toimivia entisiä opiskelijoita. He ovat yhteistyölinkki ammattikorkeakoulun ja työelämän välillä. Opintopolun eri vaiheissa alumneja voidaan pyytää mm. vierailviksi luennoijiksi tuomaan käytännönläheistä tietoa työelämästä ja sen vaatimuksista.

8 Työllistyvyyden ja työelämään kiinnittymisen ohjaus kv-tutkinto-ohjelmissa – integration and employability of foreign uas students

Kansainvälisiä tutkinto-opiskelijoita halutaan ennistä tuloksellisemmin integroida alueen työmarkkinoille ja yhteiskuntaan. Kansainväliset tutkinto-ohjelmat laativat yhteistyössä Talent Hub –toimijoiden kanssa ohjauksen integraatio-suunnitelman. Siinä kuvataan ne toimenpiteet, menettelyt ja sidosryhmätahot, joiden avulla ja kanssa tavoitellaan ja tuetaan aktiivisesti ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden suomen kielen osaamista sekä kiinnittymistä paitsi omaan ammattikorkeakouluyhteisöön, myös paikallisesti ja alueellisesti muuhun yhteiskuntaan ja työelämässä toimimisen kannalta tärkeisiin yhteisöihin. Integraatiosuunnitelman ajallinen kattavuus on vähintään tutkintokoulutusaika.

9 Urheilijaopiskelijoiden ohjaus

Savonian tutkinto-ohjelmissa opiskelevien aktiivi- ja huippu-urheilijoiden ohjauksesta vastaavat opinto-ohjaajat sekä tutkinto-ohjelmien opettajat ja tutkinto-ohjelmien opettajat. Akatemiayhteistyötä ja tutkinto-ohjelmissa tapahtuvaa ohjausta koordinoi ohjausasiantuntija, joka toimii linkkinä ja resurssihenkilönä urheilijaopiskelijoiden asioiden eteenpäin viemisessä.

Savonian tutkinto-ohjelmissa urheilijan amk-opiskelua tuetaan mm. seuraavilla tavoilla: yksilöllinen opiskeluajataulu tarvittaessa, vaihtoehtoiset tai verkkovälitteiset tavat opintojen suorittamiseksi, yksilöllinen opinto- ja uraohjaus tutkinto-ohjelmassa, näytöt aikaisemmin hankitusta osaamisesta, harjoittelun toteutumisen vaihtoehtoiset käytänteet, urheilu-uralta nousevat opinnäytetyön aiheet sekä kansainvälisen vaihdon luomat mahdollisuudet.

Urheilijaopiskelijoiden ohjauksessa yhteistyökumppanina toimii Kuopion alueen urheiluakatemia, joka on alueellinen huippu-urheiluverkosto. Akatemiayhteistyö sitoo yhteen urheilijoiden opintopolut, valmennuksen ja tukijärjestelmät. Urheilijat hakevat akatemiaan lukuvuosittain, sen jälkeen kun opiskelupaikka Savoniassa on varmistunut. Urheiluakatemia – statuksen omaavilla opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa 15 op Urheiluakatemiaopintoja, jotka on mahdollista sisällyttää tutkintoon koulutusalaan riippuen.

opintojen kasvava monimuotoisuus edellyttää ohjauksen rakenteilta joustavuutta ja ohjauksen toteutukselta monikanavaisuutta

OSA 3 OHJAUS MUISSA KOULUTUKSISSA

Työelämän jatkuvan oppimisen tarpeeseen vastataan monen tyyppisillä koulutuksilla. Niihin liittyvässä opinto- ja uraohjauksessa sekä ohjauksen ja neuvonnan kehittämisessä otetaan huomioon jatkuvan oppimisen parlamentaarisen uudistuksen linjaukset (12/2020).

Jatkuvan oppimisen tulostyöryhmän organisoimia jatkuvan oppimisen koulutuksia ovat:

- avoin ammattikorkeakoulu: sekä yksittäiset opintojaksot että laajemmat kokonaisuudet ml. polku- ja väyläopinnot sekä osaamiskokonaisuudet
- erikoistumiskoulutukset
- täydennys- ja tilauskoulutukset
- työvoimakoulutukset.

Kansainvälisyyden tulostyöryhmän organisoimia koulutuksia ovat:

- maahanmuuttajille suunnatut koulutukset
- vientikoulutukset.

TKI-tulostyöryhmän organisoimia koulutuksia ovat:

- tki-hankkeissa järjestettävät koulutukset.

Kunkin koulutuksen ohjausta kehittää ja siitä vastaa vastuullinen tulostyöryhmä hyödyntäen Savonian sisäistä ja ulkopuolisten toimijoiden kanssa tehtävää verkostoyhteistyötä. Kunkin koulutuksen tiedot ja opiskeluohjeet verkossa mahdollistavat sen, että voit aloittaa opintosi useimmiten haluamasi ajankohtana ja edetä opinnoissasi. Hakijapalvelut, opintoneuvojat, ohjaussasiantuntijat, opettajat ja IT-helpdesk ovat opiskelijoiden käytössä.

#JATKUVA OPPIMINEN

10 Avoin ammattikorkeakoulu

Avoimessa ammattikorkeakoulussa suoritettavien opintojen tueksi on tarjolla neuvontaa ja ohjausta. Avoimessa opiskelevien opinto- ja uraohjauksen toteuttaminen jakaantuu korkeakoulupalvelujen ja opettajien kesken. Ohjausta toteutetaan verkon välityksellä, puhelimitse, sähköpostitse ja lähiohjauksena kampuksilla.

Korkeakoulupalveluissa on avoimen amk:n solu, johon kuuluu neljä opintoneuvojaa. Opintoneuvojat ohjaavat ja neuvovat asiakkaita ja opiskelijoita opintoihin ilmoittautumisvaiheessa sekä opintojen aikana käytännön asioissa. Solussa opintoneuvojat erikoistuvat tiettyjen sovittujen koulutuskokonaisuuksien ohjaukseen ja neuvontaan. Ohjausasiantuntija antaa opinto- ja uraohjausta tarveperusteisesti kaikille jatkuvan oppimisen opiskelijoille.

Avoimessa amk:ssa tarjolla olevilla opintojaksoilla opettaja ohjaa opiskelijoita kohti osaamistavoitteita opintojakson toteutussuunnitelmaa ja verkko-opintojaksojen laatukriteereitä hyödyntäen. Opettaja innostaa ja motivoi. Laajemmissa koulutuksissa, esimerkiksi osaamiskokonaisuuksissa, koulutukselle nimetään vastuupettaja. Hänen tehtävänsä on ohjata opiskelijaa sujuvaan opiskeluun ja asiantuntijuuden kehittymiseen.

Amk-tutkintojen polku- ja väyläopiskelijat integroituvat tutkinto-opiskelijoiden ryhmisiin, ja heidän opinto- ja uraohjauksensa toteutuu tutkinto-ohjelmien kohdassa kuvatulla tavalla. Monimuoto-ryhmien opiskelijavalinnan valintakursseille osallistuvien ohjaukseen osallistuvat avoimen amk:n toimijoiden lisäksi tutkinto-ohjelmien opinto-ohjaajat.

11 Täydennys-, tilaus-, erikoistumis- ja työvoimakoulutukset

Täydennys-, tilaus-, erikoistumis- ja työvoimakoulutusten opinto- ja uraohjaus jakaantuu jatkuvan oppimisen liiketoimintatiimin ja koulutusten opettajien kesken koulutuksesta ostohetkellä tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Liiketoimintatiimi viestii koulutuksista ja markkinoi niitä asiakkaille sekä ohjaa ja neuvoo kaikkiin koulutusten järjestämiseen liittyvissä asioissa. Koulutuksiin liittyviin kysymyksiin vastaaminen on keskitetty liiketoimintatiimin markkinointiasiantuntijalle.

Liiketoiminnan koulutuksissa opettaja ohjaa kohti osaamistavoitteita koulutuksen suunnitelmaa noudattaen. Laajemmissa koulutuksissa, esimerkiksi erikoistumiskoulutuksissa, koulutukselle nimetään vastuupettaja. Hänen tehtävänsä on ohjata sujuvaan opiskeluun ja asiantuntijuuden kehittymiseen. Koulutuksiin liittyvää opinto-ohjausta antaa tarpeen mukaisesti ohjausasiantuntija.

12 Maahanmuuttajille suunnatut koulutukset

Maahanmuuttajille suunnattuja koulutuksia on tarjolla avoimessa amk:ssa ja hankkeiden järjestämänä. Kohderyhmälle suunnatut koulutukset on koottu Savonian nettisivuille, joissa koulutuksiin hakeutuvat ohjataan yhteiseen palvelusähköpostiin.

Maahanmuuttajille suunnatuissa koulutuksissa opinto- ja uraohjauksesta vastaavat suomi vieraana kielenä -opettajat tehtäväkuvansa ja hankesuunnitelmien mukaisesti yhteistyössä opiskelijapalvelujen avoimen amk:n solun kanssa. Ohjauksessa huomioon otettava piirre on usein asiakkaiden ja opiskelijoiden puutteellinen suomen kielen taito, mikä edellyttää ohjaukselta selkokieltä tai vähintään selkeän suomen kielen käyttöä.

13 SIMHE-ohjauspalvelut

SIMHE-palvelut - maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvonta sekä osaamisen tunnistaminen – on tarkoitettu maahanmuuttajille, pakolaisille ja turvapaikanhakijoille jotka asuvat Pohjois-Savossa. Lisätietoja: <https://www.savonia.fi/paivita-osaa-mistasi/muu-jatkuva-oppiminen/maahanmuuttajalle/maahanmuuttajien-ohjaus-ja-neuvontapalvelut-ja-osaamisen-tunnistaminen-simhe-savoniassa/>

14 Vientikoulutukset

Vientikoulutuksissa opiskelijoiden ja asiakkaiden ohjaus ja neuvonta hoituu yhteistyönä Savonian kansainvälisyyden tulosyksikön, substanssiasiantuntijoiden ja kansainvälisen kumppanin kesken koulutuksesta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

15 TKI-hankkeissa järjestettävät koulutukset

Monissa TKI-hankkeissa järjestetään hankkeen tavoitteita tukevaa ammatillista täydennyskoulutusta. Hankkeissa järjestettävissä koulutuksissa ohjauksesta ja neuvonnasta vastaavat kunkin hankkeen asiantuntijat ja koordinoivat henkilöt hankesuunnitelman mukaisesti. Koulutuksista viestitään suoraan kohderyhmille ja mahdollisten hankkeen nettisivujen kautta.

OSA 4 OHJAUKSEN KEHITTÄMINEN

Savonian pedagoginen johtoryhmä vastaa strategisesta pedagogisesta kehittämisestä sekä opinto- ja uraohjauksen kokonaiskehittämisestä ja laadusta. Pedagogisen johtoryhmän jäsenet vastaavat oman tulossyksikkönsä osalta ohjauksen käytännön kehittämisestä ja laadusta Savoniassa ja tulossyksikössä olevien kehittämisryhmien ja tiimien avulla.

Amk-tutkintokoulutuksen ohjauksen kehittämisestä vastaa koulutusjohtajan johdolla koulutuksen ryhmä. Koulutuksen ryhmän alaisuudessa toimii ohjauksen ja opiskeluhyvinvoinnin ryhmä. Se vastaa amk- ja yamk-koulutuksen opinto- ja uraohjauksen yhteisten toimintamallien suunnittelusta, toimivuudesta, tehokkuudesta, laadusta ja käytäntöön viennistä sekä tulosten raportoinnista. Ohjauksen ryhmän tehtävänä on:

- vastaa Savonian ohjauskäytäntöjen ja opiskeluhyvinvoinnin kehittämisestä ml. uraohjaus ja vertaistutorointi
- vastaa ohjaukseen ja opiskeluhyvinvointiin liittyvän materiaalin päivittämisestä ja kehittämisestä
- kehittää ohjaukseen ja opiskeluhyvinvointiin liittyviä tietojärjestelmiä yhdessä tietohallinnon kanssa
- tiedottaa asianosaisia ohjaukseen ja opiskeluhyvinvointiin liittyvistä asioista
- valmistelee ohjauksen vuosikellon mukaiset lukuvuositteiset asiat
- hallinnoi ja koordinoi ohjausta ja opiskeluhyvinvointia tukevaa materiaalia ja informaatiota
- koordinoi Savonian ohjaushenkilöstölle suunnattua koulutusta
- koordinoi Savonian sisäistä ja ulkoista ohjauksen ja opiskeluhyvinvoinnin verkostoyhteistyötä.

Jatkuvan oppimisen ohjausryhmä JOORY huolehtii jatkuvan oppimisen, mukaan lukien avoimen amk:n koulutusten palautejärjestelmän kattavuudesta.

Koordinoiva ohjausasiiantuntija / amk työskentelee korkeakoulupalveluissa. Hän vastaa amk-tutkinto-ohjelmien ohjauksen koordinoimisesta ja kehittämisestä yhteistyössä ohjauksen ryhmän kanssa. Ohjausasiiantuntija osallistuu oppilaitosyhteistyön, opiskelijarekrytoinnin sekä markkinoinnin suunnitteluun ja käytännön toteutukseen yhteistyössä viestintäpalvelujen ja koulutusalojen toimijoiden kanssa. Ohjausasiiantuntija vastaa Savonia-ammattikorkeakoulun ohjaussuunnitelman laadinnasta ja päivittämisestä. Hän seuraa ohjauksen tutkimusta ja tiedottaa ajankohtaisista teemoista. Hän vastaa ohjauksen laadun seurannasta ja kehittämisestä yhteistyössä ohjauksen ryhmän ja amk-tutkinto-ohjelmien opinto-ohjaajien kanssa.

Ohjausasiiantuntija / YAMK ja avoin amk työskentelee korkeakoulupalveluissa. Hän vastaa yamk-tutkinto-ohjelmien ohjauksen koordinoimisesta ja kehittämisestä yhteistyössä Master School -toimijoiden kanssa. Hän vastaa myös muiden Savonian ei-tutkintotavoitteisten koulutusten ohjauksen kehittämisestä. Ohjausasiiantuntija osallistuu opiskelijarekrytoinnin sekä markkinoinnin suunnitteluun ja käytännön toteutukseen yhteistyössä viestintäpalvelujen ja koulutusalojen toimijoiden kanssa. Hän osallistuu opiskelijatuutoroinnin järjestämiseen opiskelijakunta SAVOTTAn kanssa. Ohjausasiiantuntija osallistuu Savonia-ammattikorkeakoulun ohjaussuunnitelman laadintaan ja päivittämiseen.

16 Arviointi ja kehittäminen

Opinto- ja uraohjausta ja opiskeluhyvinvointia tukevien käytäntöjen toimivuutta arvioidaan ja palautetta kerätään ammattikorkeakoulun laatu-järjestelmän mukaisesti. Ohjauksesta ja sen tuloksellisuudesta kerätään palautetta kolmesta eri näkökulmasta: opiskelijan kokemana ohjauksena, kyselyillä osana Savonian palautejärjestelmää sekä tulosmittareilla.

Tutkinto-opiskelijoiden kokemasta ohjauksesta saadaan palautetta Peppi-järjestelmän kautta annettavana avoimena palautteena sekä vuosittain järjestettävillä amk-opiskelijoiden kyselytunnneilla. Myös vuosittaisissa HOPS-keskusteluissa opettajatuutorit saavat opiskelijoilta palautet-

ta ohjaukseen ja opiskeluhyvinvointiin liittyvien käytäntöjen toimivuudesta.

Savonian laatu-järjestelmässä on käytössä kaksi kaikille amk- ja yamk- tutkintoon opiskeleville opiskelijoille yhteistä kyselyä, joiden osana opiskelijan ohjausta arvioidaan sekä määrällisesti ja laadullisesti. Kyselyt ovat ensimmäisen vuoden opiskelijoille suunnattu aloituskysely, valmistuvien opiskelijoiden AVOP-kysely sekä uraseuranta. Valmistumisvaiheen palautteilla kartoitetaan koko amk-opiskelun aikaisia kokemuksia.

Jatkuvan oppimisen koulutuksista kootaan palautetta koulutuskohtaisesti ja ohjausta kehitetään niiden perusteella.

Ohjauksen onnistumista ja tuloksellisuutta mitataan tulostittareilla. Tulostkortin mittarit ovat:

- suoritettut amk- ja yamk-tutkinnot
- tavoiteajassa suoritettut amk-tutkinnot
- opintojen keskeyttäminen
- työlliset 1 v. valmistumisen jälkeen
- opiskelijatytytyväisyys ja -palaute
- avoimen amk:n ja ristiinopiskelun opintopisteet

Tulostmittaritavoitteet asetetaan tulos- ja tiimisopimuksissa. Palautteiden aikataulut, tulosten valmistelu ja analysointi sekä niiden käsittely / johtopäätökset on esitetty Savonian toiminnan-ohjaus ja laadunhallintajärjestelmän palaute- ja arviointimatriisissa.

Ohjausjärjestelyjen kehittämisessä huomioidaan alueellisen elinikäisen ohjauksen ELO-ryhmässä tehtyt linjaukset sekä Savonian strategiset linjaukset. Käytännön ohjaustyöhön vaikuttaviin, toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin reagoidaan ja ne huomioidaan ajantasaisesti.

Savonian sähköisessä toiminnanohjausjärjestelmässä Santrassa sekä opiskelijaintrassa Reppussa on opiskelijan ohjauksella oma jatkuvasti päivittyvä sivustonsa. Näin ohjaukseen liittyvät säännöt, toimintaohjeet ja päätökset ovat ajantasaisina henkilöstön ja opiskelijoiden käytettävissä. Ohjauksen ryhmän esityslistat ja muistiot tallennetaan Teams-tiimiyhteistyökeskukseen.

Savonia järjestää lukuvuosittain henkilöstölle koulutusta ohjausosaamisen ja ohjaustietoisuuden kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi. Koulutusten aiheet nousevat yksiköiden omista, koetuista tarpeista. Koulutusten suunnittelusta vastaa ohjauksen ja opiskeluhyvinvoinnin ryhmä.

17 Ulkoinen verkostoyhteisyö

Savonia-ammattikorkeakoulussa ohjauksen ulkoiseen verkostoon kuuluvat tutkinto-ohjelmien työelämäverkostot, TE-toimiston palvelut, YTHS opiskelijaterveydenhoitosäätiön ja KELAn palvelut, toisen asteen koulutustoimijat (lukiot ja ammatillinen koulutus) sekä vapaan sivistystyön toimijat. Ohjauksen yhteistyötä tehdään myös alueen korkeakoulujen ja AVIn kanssa. Erilaiset oppijat ry, Nyyti ry sekä alueen projektitoimijat ja kolmas sektori (esim. kriisikeskus) ovat Savonia-ammattikorkeakoulun yhteistyökumppaneita op-

pimisen haasteisiin ja erilaisiin elämänhallintaan liittyvissä tilanteissa. Keskeinen yhteistyökumppani on myös kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO.

Savonia toimii Pohjois-Savon ELY-keskuksen alueella toimivassa Elinikäisen ohjauksen (ELO) yhteistyöryhmässä sekä alueella toimivissa opiskelijan ohjaukseen, uraohjaukseen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseen liittyvissä hankkeissa.

18 Suunnitelmaa määrittävät ja tarkentavat asiakirjat

Ammattikorkeakoululaki (932/2014) muutokseen

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista (352/2003) muutoksineen

Eurooppalainen tutkintojen viitekehys - European Qualifications Framework (EQF)

Eurooppalainen opintojen mitoitustjärjestelmä - European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS)

Tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys (NQF), Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys

Eurooppalaisen elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikan verkoston (ELPGN) julkaisut

Jatkuvan oppimisen parlamentaarisen uudistuksen linjaukset (12/2020)

Ohjelmat:

Savonia-ammattikorkeakoulun strategia vuosille 2021 - 2024 sekä toteutusohjelma

Säännöt:

Savonia-ammattikorkeakoulun tutkintosääntö
Savonia-ammattikorkeakoulun järjestyssääntö

Toimintaohjeet:

Aiemmin hankitun osaamisen hyväksilukeminen (AHOT). Toimintaohje henkilöstölle, Savonia ammattikorkeakoulu

Varhaisen tuen ja opiskeluhyvinvoinnin edistämisen toimintamalli. Toimintaohje, Savonia-ammattikorkeakoulu

Opiskelijoiden päihdeohjelma. Toimintaohje, Savonia-ammattikorkeakoulu

Oppimisen tuen suunnitelma. Toimintamalli, Savonia-ammattikorkeakoulu

Oppaat ja www-sivut:

Opettajatuutorin opas. Savonia-ammattikorkeakoulu

Opettajatuutorin tilannekartta. Savonia-ammattikorkeakoulu

Tuutorin taskumatti. Tutkinto-ohjelmakohtainen opas opiskelijatuutorille. Savonia-ammattikorkeakoulu ja opiskelijakunta SAVOTTA

Ohjeita uudelle opiskelijalle, amk-tutkinnot / yamk-tutkinnot Savonia-ammattikorkeakoulu

Guide for New Student. Savonia University of Applied Sciences

Guide for New Exchange Student. Savonia University of Applied Sciences

Opiskelijaintra Reppu

Henkilöstöintra Santra

DigiAvain-itseopiskelumateriaali

Korkeakouluopiskelutaidot-itseopiskelumateriaali

OHJAUSTA OPISKELUUN JA OSAAMISEN PÄIVITTÄMISEEN!

Savonia-ammattikorkeakoulu on yksi Suomen suurimmista ja monipuolisimmista ammattikorkeakouluista. Asiantuntijaorganisaatiomme kouluttaa vahvoja osaajia kuudella eri koulutusosalalla. Monipuolisissa tutkinto-ohjelmissaan mahdollistaa opiskella tutkinto päiväopiskeluna tai monimuoto-opiskeluna sekä joustavasti Avoimessa ammattikorkeakoulussa.

Koulutusyksikkömme ovat Kuopiossa, lisäalassa ja Varkaudessa.

Savonia palvelee aktiivisesti ympäröivää työelämää. Tutkimus- ja kehitystoimintamme tarjoaa osaavaa palvelua ja yksilöllisiä ratkaisuja yritysten ja työyhteisöjen kehittämistarpeisiin.

Yhteistyö, verkottuminen ja kansainvälisyys ovat toiminnan keskeisiä menestystekijöitä. Savonian TKI-toiminnan profiili tiivistyy painoaloihin, jotka ovat: sovelta-va hyvinvointiteknologia, uudistuva kone- ja energiateollisuus, vastuullinen ruoka-tuotanto, vesiturvallisuus.

www.savonia.fi